10.2. Peygamberimizin Hicreti

Müslümanların hicretine şahit olan müşrikler, Hz. Peygamber'in de onlara katılmasıyla Müslümanların kendileri için büyük bir tehdit olacağının farkındaydı. Mevcut tehlikeyi bertaraf etmek düşüncesiyle Dârünnedve'de toplanan müşrikler Resulullah'ı(s.a.v.) ortadan kaldırmanın yollarını tartıştılar. Sonunda her kabileden bir kişinin katılımıyla oluşturulacak olan bir grubun Allah Resulü'nü(s.a.v.) öldürmesine karar verdiler. Böylece Hâşimoğulları bütün kabilelerle savaşmayı göze alıp kan davası güdemeyeceği için diyete razı olmak zorunda kalacak, onu da kabileler ortaklaşa ödeyecekti.[103]

ARAŞTIRALIM

"Hatırla ki kâfirler seni tutup bağlamaları veya öldürmeleri yahut seni (yurdundan) çıkarmaları için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar (sana) tuzak kurarlarken Allah da (onlara) tuzak kuruyordu. Çünkü Allah tuzak kuranların en iyisidir."

(Enfâl suresi, 30. ayet.)

Ayetin atıfta bulunduğu Dârünnedve'de yapılan toplantıda müşrikler Hz. Muhammed'i(s.a.v.) engellemek için ne gibi görüşler öne sürmüşlerdi? Araştırınız.

Allah Resulü(s.a.v.) müşriklerin planını haber alınca Ebu Bekir'e(r.a.) haber vererek hicret için hazırlanmasını istedi. Hicret yolculuğuna Hz. Peygamber ile çıkmayı ümit eden Ebu Bekir(r.a.) önceden iki deve satın almış ve onlara özenle bakmıştı. Hz. Ebu Bekir yolculuk için hazırladığı develeri üç gün sonra Sevr Mağarası'nda buluşmak üzere Abdullah b. Uraykıt isimli kılavuza teslim etti.[104]

Hz. Peygamber yola çıkmadan evvel kendisinde bulunan emanetleri sahiplerine teslim etmekle Hz. Ali'yi görevlendirdi. Hz. Peygamber'in yatağına yatarak müşrikleri yanıltacak olan Ali(r.a.) emanetleri teslim etme görevini tamamladıktan sonra yolda Peygamberimiz(s.a.v.) ve yol arkadaşına katılacaktı.[105]

Hz. Peygamber, evinin kapısında kendisini öldürmek için bekleyenlerin arasından gece karanlığında yürüyüp geçmiş ve Allah'ın(c.c.) yardımıyla onlar bunun farkında bile olmamıştı. Ebu Bekir(r.a.) ile buluşan Peygamber Efendimiz, Yesrib güzergâhı yerine aksi yöndeki Sevr Mağarası'na doğru yöneldi. Hz. Ebu Bekir oğlu Abdullah'ı(r.a.) mağarada kaldıkları sürece kendilerine Mekke'den haber getirmekle görevlendirmişti. Hz. Ebu Bekir'in azatlısı Âmir b. Füheyre çobanlığını yaptığı sürüyü mağara civarında otlatarak hem Abdullah'ın izlerini silecek hem de onlara süt verecekti. Esma bnt. Ebi Bekir ise hazırladığı yemekleri getirecekti.[106]

100 Suyûtî, Târîhu'l-hulefâ, s. 113.
101 Âl-i İmrân suresi, 195. ayet.
102 İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 123; Belâzürî, Ensâb, C 1, s. 317.
103 İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 123-126.
104 Buhârî, İcâre, 3; Belâzürî, Ensâb, C 1, s. 306.
105 İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 126-127.
106 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 194-196; İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 130-131.

AYETLERİN IŞIĞINDA

Resul-i Ekrem suikast için kapıda bekleyen müşriklerin arasından onlar görmeden geçip giderken Yâsîn suresinin ilk ayetlerini okuyordu:

"Yâsîn! Hikmet dolu Kur'an hakkı için sen şüphesiz peygamberlerdensin. Doğru yol üzerindesin. (Bu Kur'an) üstün ve çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir. Ataları uyarılmamış, bu yüzden kendileri de gaflet içinde kalmış bir toplumu uyarman için indirilmiştir. Andolsun ki onların çoğu gafletlerinin cezasını hak etmişlerdir. Çünkü onlar iman etmiyorlar. Biz, onların boyunlarına halkalar geçirdik. O halkalar çenelere kadar dayanmaktadır. Bu yüzden kafaları yukarı kalkıktır. Önlerinden bir set ve arkalarından bir set çektik de onları kapattık, artık göremezler. Onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, inanmazlar."

(Yâsîn suresi 1-10. ayetler.)

Müşrikler ertesi sabah olup biteni anladıklarında Hz. Ali'den ve Ebu Bekir'in(r.a.) ailesinden bilgi almaya çalıştılar. Bu mümkün olmayınca hemen peşlerine düşüp aramaya başladılar. Bir süre sonra mağaranın ağzına kadar geldikleri hâlde ilahi yardım sayesinde onları göremeyerek dönüp gittiler.[107] Bu ilahi yardım Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Eğer siz ona (Resulullah'a) yardım etmezseniz (bu önemli değil) ona Allah yardım etmiştir. Hani kâfirler onu, iki kişiden biri olarak (Ebu Bekir ile birlikte Mekke'den) çıkarmışlardı. Hani onlar mağaradaydı. O, arkadaşına, 'Üzülme çünkü Allah bizimle beraberdir.' diyordu. Bunun üzerine Allah ona (sükûnet sağlayan) emniyetini indirdi, onu sizin görmediğiniz bir ordu ile destekledi ve kâfir olanların sözünü alçalttı. Allah'ın sözü ise zaten yücedir. Çünkü Allah üstündür, hikmet sahibidir."[108]

Resul-i Ekrem ve yol arkadaşı üç gün mağarada gizlendikten sonra kılavuzları ile buluşup Âmir b. Füheyre'yi de yanlarına alarak yola devam ettiler. Onların izini bir türlü bulamayan Mekkeliler onları bulanlara büyük ödül vadetmiş, Mekke ile Yesrib arasındaki kabilelerin maharetli iz sürücüleri ödülün teşvikiyle onları aramaya başlamıştı. Nihayet Sürâka b. Mâlik isimli iz sürücü onları bulduğu hâlde üç defa denemesine rağmen her seferinde atı kumlara saplandığı için onlara yetişemedi. Takip ettiği kişinin sıradan biri olmadığını fark eden Sürâka özür dileyerek oradan uzaklaştığı gibi onları aramaya çıkan başka iz sürücüleri yanlış yönlendirmiştir.[109]

Görsel 3.13: *Yeni yurt arayışı: Medine'ye hicret (Minyatür: Zehra Çekin)*

Hicret yolculuğu esnasında Eslem kabilesinin reisi Büreyde b. Husayb, kendi arazisinden geçmekte olan Allah Resulü'nü(s.a.v.) durdurmak istedi. Ancak Hz. Peygamber'in konuşmasından etkilenen Büreyde ve kabilesi İslam'ı kabul ederek kendi topraklarından çıkana dek Hz. Muhammed'e(s.a.v.) muhafız birliği olarak eşlik ettiler.[110]

107 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 195.
108 Tevbe suresi, 40. ayet.
109 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 199; İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 134.
110 İbn Abdilberr, el-İstîâb, C 1, s. 185-186.

OKUMA PARÇASI

Hicret yolculuğu sırasında Hz. Muhammed(s.a.v.) ve kafilesi Ümmü Mabed ismiyle tanınan bir kadının çadırına misafir olmuşlar, biraz dinlenip yemek yemişlerdi. Ümmü Mabed'in o sırada çadırda olmayan kocasına Peygamberimizi(s.a.v.) tarif ederken kullandığı ifadeler şöhret bularak hilye edebiyatına kaynak olmuştur. Ümmü Mabed'in tarifinin bir kısmı şöyledir:

"Gördüğüm öyle bir zat idi ki güzelliği besbelli idi. Güzel huylu idi. Biçimli ve güzel çehreli idi. Gözlerinde siyahlık, kirpiklerinde çokluk, sesinde naziklik vardı. Gözünün akı pek ak, siyahı pek siyahtı. Gözü kudretten sürmeli idi. Sustuğu zaman kendisinde bir vakar ve ağırbaşlılık, konuştuğu zaman da güler yüzlülük, tatlı sözlülük görülmekte; sözleri sanki dizilmiş birer inci gibi ağzından tatlı tatlı akmakta idi..."

(İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 197-198.)

111 Tevbe suresi, 108. ayet.
112 Cuma suresi, 9. ayet.
113 İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 138-139.
114 bk. Âdem Apak, Siyer-i Nebî, C 1, s. 176-177.